

Rangihiroa, Dr. Buck, Hon. Dr. Pomare, me te Matengaro Taonui i tu atu o te ope ko te whakaunga atu onga korero ko te uri taane ate tupapaku he tohutohu kia whai i muri inga tikanga a tona matua konga iwi i tae ki te tangi kia te Heuheu ko Waikato Maniapoto Ngati Raukawa te Arawa Ngati Manawa Ngati Apa Whanguni Taranaki Ngati Kahungunu ki Heretaunga me Wairarapa i takoto te tahua moni a te Arawa ki te marae £200 i te ra i pakura nga tangihanga ka takoto te tahua taonga moni a Tuwharetoa 300 kahu maori £400 ko te kupu i oti ia Tuwharetoa kai a Hune 1922 ka whaka tuwheratia te Kohatu ote Heuheu otira kei nga panui pohiri te ra tuturu. Ahakoa pamamao te huarahi ki Taupo kaore e tirohia e te aroha onga iwi o te motu ki a tae a tinana ratau ki runga ki to ratau whanaunga.

Maketu.

Nga moana o Te Arawa.

I tu te hui a te Arawa ki Maketu nei Oct. 18th, 1921.

Te Take—"He whakakotahi i te takoto tararuatanga o nga Kaupapa a te Arawa i tuku ai i ana moana ki te Kawanatanga i te hui i tu kia Tamatekapua i nga tau e rua ka hori nei."

I eke katoa nga morehu kaumatua me nga rangatira taitama. Nga minita i tae mai :— Ko Rev T. Pereiha, o te Pariha, Rev W. A. Te Waaka, o te Whakarewarewa, Rev R. Wikiriwhi, o Maketu.

Te Tumuaki o te hui, W. A. Te Waaka, he mea whakatuhera nga korero o te hui ki te Kupu Inoi. Te Kai whakatakoto i nga take, ko "Mr Levien" o Fielding. Te Heketari me te Kai Whakamaori, Ko Kepa Ehan, Okataina.

I muri i te panuitanga a te Heketari i te kaupapa a Mr Levien, tangi ana te umere a te Arawa i raro i te reo Kotahi i runga ano i te pai me te ngawari o te takoto mai o nga take o te Kaupapa, e mau ake i raro iho nei :—

1. Me mau tonu te mana o te Arawa ki ana tauranga mahinga kai, viz : Koura, Inanga, toitoi, Kakahi, etc., tae noa hoki ki te haehae i runga i te moana.

2. Ko nga moni topu mo nga moana o Te Arawa, Kotahi rau e rua-tekau mano pauna (£120,000), ko tenei moni me waiho topu hai moni tinana, a, me waiho ko te Kai Tiaki mo te katoa hai kai tiaki mo taua moni, me te ata whaihanga ano i tetahi kupu marama i waenganui i a te Arawa me te Kawanatanga.

3. Ko nga moni hua, me tuku ki te ringa o te Minita o tera wa, a, me whakatu tetahi Poari, hei whiriwhiri mo nga hiahia o te Arawa.

4. Ko nga huarahi me nga whakapaunga mo aua moni (hua) me tuku mo nga mahi ki runga i a te Arawa katoa, engari ko aua huarahi kia hohonu kia whanui hoki i roto i a te Arawa katoa.

5. Ki te pa he raruraru i a koutou mo nga moni hua, a, i te Poari ranei, e ahei ano nga karangatanga whanui i roto i a te Arawa, ki te tono ki te Minita kia wehewehea kiia hapu, a, ma ia hapu ano e whakahaere e whakarite hoki nga huarahi hei whakapaunga mo a ratau na moni.